

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§1-3

A1.

α.

1. – Λ: Εἰ μὴ συνήδη, ὦ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας·

2. – Σ: ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς [ἢ κακῶς] διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσειν αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσεσθαι.

3. – Λ: Ἀξιῶ δέ, ὦ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὥς εὖνους εἰμὶ τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὥς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πῶ μοι πλέον εἶναι·

β.

1. Με τὴν αντωνυμία «οἷτινες» ὁ Μαντίθεος ἀναφέρεται στοὺς κατηγοροὺς: τούτους, δηλαδὴ τοὺς κατηγοροὺς.

2. Ὁ Μαντίθεος ἀναφέρεται στο τυραννικὸ καθεστῶς τῶν τριάκοντα (ἐπὶ τῶν τριάκοντα).

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Διονύσιος Ἀλικαρνασσεύς, Περί τῶν ἀρχαίων ῥητόρων, Λυσίας, 17

Επισήμανση: Στὸ συγκεκριμένο παράλληλο κείμενο παρουσιάζονται χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν προοιμίων τῶν ρητορικῶν λόγων τοῦ Λυσία, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κάποια μποροῦν νὰ ἀναζητηθοῦν στὸ συγκεκριμένο προοίμιο τοῦ Ὑπὲρ Μαντιθέου (π.χ. ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι οἱ κατήγοροι ἐπιθυμοῦν μὲ κάθε τρόπο νὰ βλάψουν τὸν δοκιμαζόμενον καθὼς καὶ τὸ ὅτι ὁποῖος τὸν ἀκούσει νὰ μιλά γιὰ τὰ πεπραγμένα τοῦ θα ἀλλάξει γνώμη γι' αὐτόν καὶ θα τὸν θεωρήσει πολὺ καλύτερο, ὠφελοῦν τὸν ἴδιον καὶ μειώνουν τὸν ἀντίδικό του. Επίσης, ἡ αυτοπεποίθησις μὲ τὴν ὁποία δηλώνει ὅτι ὅσα θα πει γιὰ τὸ βίον τοῦ θα ἀποσπάσουν τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῶν κριτῶν ἐπιβεβαιώνει τὴν παρατήρησιν τοῦ Διονυσίου γιὰ τὸν αὐτοῦ ἐπαινο σὲ ἀ' ἐνικὸ πρόσωπον).

B4.1-β, 2-α, 3-β, 4-β, 5-α.

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Ἰσοκράτης, Περί εἰρήνης §§3-5

Ενδεικτικὲς νεοελληνικὲς ἀποδόσεις

Ὡστόσο ἀντιλαμβάνομαι ὅτι εσεῖς δεν	Παρατηρῶ ὁμῶς πως σεις δεν ἀκούτε μὲ τὴν
ἀκούτε μὲ τὸ ἴδιο ἐνδιαφέρον ὅλους τοὺς	ἴδια προσοχὴ τοὺς ῥήτορες, ἀλλὰ ἄλλους

ομιλητές· αντίθετα, άλλους προσέχετε κι άλλων τη φωνή δεν ανέχεστε ούτε να την ακούσετε. Κι αυτό δεν είναι καθόλου παράδοξο. Από παλιά έχετε τη συνήθεια να κατεβάζετε από το βήμα όλους τους άλλους, εκτός από εκείνους που με τα λόγια τους ικανοποιούν τις επιθυμίες σας. Γι' αυτή τη στάση σας θα μπορούσε κάποιος, με το δίκιο του, να σας κατηγορήσει ότι, ενώ γνωρίζετε πολλές και σπουδαίες οικογένειες να έχουν γίνει άνω κάτω από τους κόλακες, και ενώ στις ιδιωτικές σας υποθέσεις μισείτε αυτούς που χρησιμοποιούν μια τέτοια μέθοδο, στις υποθέσεις του κράτους δεν τρέφετε τα ίδια συναισθήματα γι' αυτούς· αντιθέτως, ενώ κατηγορείτε όσους τους πλησιάζουν και απολαμβάνουν την παρέα τους, εσείς οι ίδιοι δίνετε την εντύπωση ότι έχετε περισσότερο εμπιστοσύνη σ' αυτούς παρά στους άλλους συμπολίτες σας. Έτσι βέβαια έχετε αναγκάσει τους ρήτορες να μελετούν και να ψάχνουν να βρουν όχι τι θα είναι συμφέρον στην πόλη, αλλά πώς θα εκφωνήσουν λόγους αρεστούς. Σε τέτοιους λόγους έχει στραφεί τώρα η πλειοψηφία των ομιλητών. Γιατί είναι σε όλους φανερό ότι θα ευχαριστηθείτε περισσότερο με όσους σας προτρέπουν προς τον πόλεμο παρά με εκείνους που σας συμβουλεύουν τη σύναψη ειρήνης.

προσέχετε κι άλλων δεν ανέχεσθε ούτε τη φωνή τους. Και (για να πω την αλήθεια) δεν κάνετε τίποτε το παράξενο· γιατί και στο παρελθόν έχετε συνηθίσει να αποδοκιμάζετε όλους τους άλλους εκτός από κείνους που μιλούν σύμφωνα με τις επιθυμίες σας (που κολακεύουν τις επιθυμίες σας). Γι' αυτή σας όμως τη στάση δικαιολογημένα μπορεί κάποιος να σας κατηγορήσει, γιατί ενώ γνωρίζετε καλά πως πολλά και μεγάλα σπίτια έχουν καταστραφεί από τους κόλακες και ενώ για τις ιδιωτικές σας υποθέσεις μισείτε όσους ασκούν αυτήν την «τέχνη», παρόλα αυτά για τις υποθέσεις της πόλεως δεν δείχνετε τα ίδια αισθήματα γι' αυτούς, αλλά ενώ κατηγορείτε όσους σας πλησιάζουν και χαίρονται για τα τέτοια λόγια, οι ίδιοι φαίνεστε πως δίνετε μεγαλύτερη πίστη σ' αυτούς παρά στους άλλους πολίτες. Έτσι όμως έχετε κάνει τους ρήτορες να ερευνούν και να φροντίζουν όχι εκείνα που θα είναι συμφέροντα (πλεονεκτήματα) στην πόλη αλλά πώς θα εκφωνήσουν λόγους που θα σας είναι αρεστοί. Για τέτοιους λόγους έχει μαζευτεί και σήμερα αυτό το πλήθος. Γιατί σε όλους ήταν φανερό πως θα ευχαριστηθείτε περισσότερο με κείνους που σας προτρέπουν σε πόλεμο (συνέχιση του πολέμου) παρά με κείνους που σας συμβουλεύουν για την ειρήνη.

Μτφρ. Δ. Αντωνίου. 2003.

Μτφρ. Μ.Γ. Ξανθού. 2001.

Γ4.

α.

ποιουμένους: είναι κατηγορηματική μετοχή στο (αντικείμενο) *ὕμᾱς* (από το ρήμα *ὄρω*).

πάντας: είναι (ομοιόπτωτος) κατηγορηματικός προσδιορισμός στο *τούς ἄλλους*.

ἐκβάλλειν: είναι αντικείμενο στο ρήμα *εἰώθατε* (τελικό απαρέμφατο).

τις: είναι υποκείμενο στο ρήμα (*ἄν*) *ἐπιτιμήσειεν*.

μεγάλους: είναι (ομοιόπτωτος) επιθετικός προσδιορισμός στο *οἴκους*.

τούτοις: είναι αντικείμενο στη μετοχή *πιστεύοντες*.

β.

Το ρήμα της κύριας πρότασης είναι η απρόσωπη έκφραση *ἦν φανερόν*. Υποκείμενο είναι η δευτερεύουσα (ονοματική) ειδική πρόταση: *ὅτι μᾶλλον ἡσθήσεσθε τοῖς παρακαλοῦσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὸν πόλεμον ἢ τοῖς περὶ τῆς εἰρήνης συμβουλευούσιν*.